

Η χρήση της πορνογραφίας: πηγές, συμπεριφορές και σεξουαλικότητα

Παναγιώτα Δερεδίν¹, Γεώργιος Καλλέργης²

1. Νοσηλεύτρια, MSc, Εταιρεία περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας (Ε.Π.Α.ΨΥ)
2. Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η πορνογραφία στις μέρες μας είναι ευρέως διαδεδομένη και η χρήση της μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες στη ζωή, στην καθημερινότητα και στην ψυχική και σωματική υγεία των ατόμων και των γύρω τους. Επιπλέον, οι πηγές πληροφόρησης σχετικά με τη σεξουαλικότητα, είναι ένας τομέας που επηρεάζει συνολικά τη σεξουαλική ζωή ενός ατόμου.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν να διερευνηθεί η χρήση πορνογραφικού υλικού από ενήλικες, να γίνει η καταγραφή της σεξουαλικής συμπεριφοράς τους αναφορικά με αυτή και να βρεθούν οι κύριες πηγές σεξουαλικής πληροφόρησής τους.

Μεθοδολογία: Στη μελέτη συμμετείχαν 510 ενήλικες ηλικίας 18-67 ετών. Η συλλογή των δεδομένων διήρκεσε από την 1 Φεβρουαρίου του 2013, μέχρι τις 30 Απριλίου του 2013, και πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση ειδικά διαμορφωμένου ανώνυμου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που περιελάμβανε 46 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που διερευνούσαν τη σεξουαλικότητα, τη χρήση της πορνογραφίας και τις πηγές σεξουαλικής πληροφόρησης ενηλίκων. Η προώθηση έγινε μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της ιστοσελίδας της Εταιρείας Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας. Για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS Statistics 17.0 όπου το επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ήταν $p < 0,05$.

Αποτελέσματα: Από τους 510 ερωτηθέντες που αποτέλεσαν το δείγμα της έρευνας το 70,2% ήταν γυναίκες και το 29,8% ήταν άνδρες, μέσης ηλικίας τα 26,7 έτη. Οι άνδρες παρακολουθούσαν κατά μέσο όρο 3,49 φορές την εβδομάδα πορνογραφικό υλικό, ενώ οι γυναίκες 0,49 φορές την εβδομάδα. Όσοι έβλεπαν περισσότερο πορνογραφικό υλικό είχαν περισσότερους ερωτικούς συντρόφους. Το 60,1% των ανδρών δήλωσε πως παρακολουθεί πορνογραφικό υλικό για διέγερση κι αυνανισμό, ενώ το 46,8% των γυναικών από περιέργεια. Το 72,7% των ανδρών χαρακτήρισε το πορνογραφικό υλικό διεγερτικό, ενώ το 39,9% των γυναικών το χαρακτήρισε αδιάφορο και διεγερτικό αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών (53,3%) και γυναικών (62%) είχαν πληροφόρηση σχετικά με τη σεξουαλικότητα από το φιλικό περιβάλλον, ενώ όταν η κύρια πηγή πληροφόρησης ήταν το διαδίκτυο η ηλικία έναρξης της σεξουαλικής επαφής ήταν στα 10-16 έτη.

Συμπεράσματα: Οι άνδρες παρακολουθούσαν περισσότερο πορνογραφικό υλικό σε σχέση με τις γυναίκες. Τα άτομα που παρακολουθούσαν περισσότερο πορνογραφικό υλικό είχαν γενικά μία έντονη σεξουαλική διάθεση που εκφράστηκε με διάφορους τρόπους. Οι πηγές πληροφόρησης σχετικά με τη σεξουαλικότητα των ατόμων ήταν κυρίως το φιλικό περιβάλλον, όταν όμως ήταν το διαδίκτυο, υπήρχε πρόωρη έναρξη σεξουαλικής ζωής.

Λέξεις κλειδιά: Πηγές πληροφόρησης, πορνογραφία, πορνογραφικό υλικό, σεξουαλικότητα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Οι άνδρες παρακολουθούν περισσότερο πορνογραφικό υλικό από τις γυναίκες και αυτοί έχουν περισσότερες ερωτικές συντρόφους.
- Οι άνδρες παρακολουθούν πορνογραφικό υλικό κυρίως για διέγερση και αυνανισμό, ενώ οι γυναίκες από περιέργεια.
- Η πλειοψηφία των ανδρών χαρακτήρισε το πορνογραφικό υλικό διεγερτικό, ενώ η πλειοψηφία των γυναικών αδιάφορο και διεγερτικό.
- Πάνω από τους μισούς άνδρες και γυναίκες πληροφορούνται σχετικά με τη σεξουαλικότητά τους από το φιλικό περιβάλλον.
- Όταν η κύρια πηγή σεξουαλικής πληροφόρησης είναι το διαδίκτυο υπάρχει πρόωρη έναρξη σεξουαλικής επαφής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πορνογραφία είναι ένας όρος που προέρχεται από μια ελληνική ένωση (porne: μία πόρνη, graphos: η γραφή) που σημαίνει "η απεικόνιση των πορνών" (Ciclitira 2002). Η χρήση της πορνογραφίας έχει υπάρξει πηγή μεγάλης δημόσιας ανησυχίας, ως αποτέλεσμα της αντίληψης ότι η χρήση της είναι ευρέως διαδεδομένη και αυξανόμενη και αυτό έχει ως αποτέλεσμα ανεπιθύμητα κοινωνικά αποτελέσματα (Attwood 2005). Η έλευση του διαδικτύου έκανε την πορνογραφία εύκολα διαθέσιμη, σε οποιοδήποτε ήθελε να αποκτήσει πρόσβαση. Αυτή η αυξημένη διαθεσιμότητα και η χρήση έθεσε εκ νέου το ζήτημα ως προς την επίδραση της πορνογραφίας στη συμπεριφορά των ατόμων και συγκεκριμένα εκείνων της ηλικίας κάτω των 18 ετών. Ο καταναλωτής της πορνογραφίας μπορεί να έχει άμεσα πρόσβαση στο υλικό, χωρίς καμία επιβάρυνση, στον ιδιωτικό χώρο του σπιτιού του. Σύμφωνα με Internet World Stats (2012), το 63,2% του πληθυσμού της Ευρώπης είχε πρόσβαση στο διαδίκτυο, και από το 2006 στην Αμερική οι πωλήσεις πορνογραφίας μέσω διαδικτύου είχαν φτάσει τα 2.500.000.000 δολάρια. Την ίδια περίοδο περίπου το 12% (4,2 εκατ. ευρώ) των ιστοσελίδων στο διαδίκτυο σε παγκόσμιο επίπεδο ήταν πορνογραφικές (www.familysafemedia.com).

Έρευνες έχουν δείξει ότι το διαδίκτυο, είναι ένα από τα πιο δημοφιλή μέσα μέσω των οποίων οι νέοι άνθρωποι μπορούν να αποκτήσουν σεξουαλικές πληροφορίες (Griffiths 2000). Αυτό ενισχύεται περαιτέρω από τον αυξανόμενο αριθμό παρακολούθησης διαδικτυακής πορνογραφίας από νέους ανθρώπους, όπως φαίνεται στις πρόσφατες μελέ-

τες (Wolak et al 2007). Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρώτη έκθεση σε πορνογραφικό υλικό είναι ένας σημαντικός παράγοντας κινδύνου που συνδέεται με την προβληματική σεξουαλική συμπεριφορά (Kanuga & Rosenfeld 2004), τα πρόωρα σημάδια ανίχνευσης παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού, καθώς και η διερεύνηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη συμπεριφορά είναι απαραίτητη (Shek & Ma 2012).

Οι άνδρες αποτελούν το κύριο ακροατήριο για τη βιομηχανία πορνογραφίας (Malamuth 1996), η οποία απέφερε πάνω από 7 δισ. ευρώ το 2006 (Edelman 2009). Η πορνογραφία εκτός διαδικτύου συνεχίζει να προσελκύει πολλούς καταναλωτές, αλλά η ανωνυμία και η προσβασιμότητα της πορνογραφίας μέσω διαδικτύου το κατατάσσει ως τον κυρίαρχο χώρο για παροχή πορνογραφικού υλικού (Carnes et al 2001).

Σύμφωνα με τους Wallmyr και Welin (2006), ο πιο συνηθισμένος λόγος για την παρακολούθηση πορνογραφικού υλικού στους άνδρες είναι για διέγερση και αυνανισμό, ενώ μεταξύ των γυναικών, η περιέργεια ήταν η πιο κοινή αιτία. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης έδειξαν επιπλέον, ότι η παρακολούθηση πορνογραφίας για ποικιλία στη σεξουαλική ζωή αυξάνεται με την ηλικία.

Οι Braun-Courville και Rojas το 2009 μοίρασαν ερωτηματολόγια σε ένα κέντρο υγείας εφήβων και νεαρών ενηλίκων στη Νέα Υόρκη. Οι ερωτηθέντες που είχαν επισκεφθεί σεξουαλικές ιστοσελίδες ήταν 1,8 φορές πιο πιθανό να έχουν πολλαπλούς ερωτικούς συντρόφους κατά τη διάρκεια της ζωής τους και είχαν περισσότερους από έναν σεξουαλικό σύντροφο τους τελευταίους μήνες. Σε άλλη έρευνα με δείγμα 14.193 άνδρες, βρέθηκε ότι εκείνοι που παρακολουθούν πορνογραφία είναι από 1,84 έως 2,53 φορές πιο πιθανή η εμπλοκή τους σε πληρωτό σεξ σε σχέση με τους μη-θεατές, και είχαν μεταξύ 1,93 έως 2,67 φορές περισσότερες πιθανότητες να έχουν εμπλακεί σε εξωσυζυγικό σεξ από ό, τι οι μη-θεατές (Wright 2013).

Όσον αφορά στις πηγές πληροφόρησης, φαίνεται ότι εκείνοι που ανέφεραν τους γονείς, ή τους γονείς με τους συμμαθητές και τα αδέρφια ως πηγή των πληροφοριών σχετικά με το σεξ, είχαν σημαντικά χαμηλότερες πιθανότητες να έχουν πολλαπλούς συντρόφους κατά το παρελθόν έτος (Furstenberg et al 1985).

Ανάλογα με το πολιτιστικό και ατομικό πλαίσιο, ως πορνογραφία θεωρούνται όλα τα είδη του σεξουαλικού υλικού που στόχο έχουν να ενθουσιάσουν σεξουαλικά και να παρέχουν τη σεξουαλική ευχαρίστηση και ικανοποίηση. Για λόγους σαφήνειας στην παρούσα μελέτη, οι όροι "πορνογραφία" και "πορνογραφικό υλικό" αναφέρονται σε σεξουαλικά υλικά για την παραγωγή σεξουαλικής διέγερσης, με τη συμμετοχή ενημερωμένων και συναινούστων ενηλίκων. Συναιώνων ενήλικας είναι αυτός που είναι νόμιμα μεγάλος ηλικιακά έτσι ώστε να επιθυμεί να παίρνει μέρος σε μία δραστηριότητα, ιδιαίτερα σε μία σεξουαλική δραστηριότητα (www.macmillandictionary.com). Για τους σκοπούς της παρούσας εργασίας, η πορνογραφία ή το πορνογραφικό υλικό ορίζεται ως οποιοδήποτε μέσο με σεξου-

αλική δραστηριότητα ή γυμνό που είναι σαφές ότι έχει ως κύριο σκοπό του τη σεξουαλική διέγερση.

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν: α) να διερευνηθεί εάν η παρακολούθηση πορνογραφικού υλικού επηρεάζει τη σεξουαλική ζωή των ατόμων, β) να εξεταστούν οι φυλετικές διαφορές όσον αφορά στη σεξουαλικότητα και στην παρακολούθηση της πορνογραφίας και γ) να μελετηθούν οι πηγές σεξουαλικής πληροφόρησης και το πώς αυτές επιδρούν στη σεξουαλικότητα των ερωτηθέντων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Σχεδιασμός - Δείγμα μελέτης

Πρόκειται για μία συγχρονική μελέτη η οποία διεξήχθη ηλεκτρονικά και απευθύνονταν σε ενήλικες.

Το δείγμα που συλλέχθηκε για τη συγκεκριμένη έρευνα αποτελούνταν από 510 ενήλικες, που θέλησαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο διαδικτυακά. Οι ενήλικες ήταν ηλικίας 18 ως 67 ετών.

Συλλογή δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων έγινε με τη συμπλήρωση ειδικά διαμορφωμένου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου το οποίο συντάχθηκε για τις ανάγκες της παρούσας ερευνητικής εργασίας. Αρχικά έγινε πιλοτική έρευνα, κατά την οποία το εργαλείο δόθηκε σε 20 άτομα τα οποία τόνισαν λάθη και δυσκολίες στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, και έγινε η χρονομέτρηση αυτών. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 46 ερωτήσεις. Από αυτές οι 19 πρώτες αφορούσαν τα δημογραφικά στοιχεία του ατόμου (φύλο, ηλικία, τόπος κατοικίας, επίπεδο εκπαίδευσης, κάπνισμα κ.α.), 17 αφορούσαν το πορνογραφικό υλικό και πώς το άτομο σχετίζεται με αυτό, 9 αφορούσαν συγκεκριμένες σεξουαλικές συμπεριφορές του ατόμου και η τελευταία αφορούσε τις πηγές πληροφόρησης του ατόμου πάνω σε θέματα σεξουαλικότητας. Οι ερωτήσεις ήταν πολλαπλής επιλογής, αλλά σε κάποιες υπήρχε και η επιλογή συμπλήρωσης άλλης απάντησης, όταν δεν υπήρχε η ικανοποιητική για το άτομο. Σε ερωτήσεις όπως η ηλικία, τα έτη εργασίας κ.α. ο αριθμός συμπληρώνονταν από το άτομο. Το ερωτηματολόγιο είχε προωθηθεί μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και είχε αναρτηθεί στη σελίδα της Εταιρείας Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας (Ε.Π.Α.ΨΥ). Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου ήταν περίπου 10-15 λεπτά. Η ανάρτηση και συλλογή του ερωτηματολογίου διήρκεσε από τη 1 Φεβρουαρίου 2013 μέχρι τις 30 Απριλίου 2013.

Ηθική και Δεοντολογία

Δόθηκε έμφαση στη διασφάλιση της ανωνυμίας καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας τόσο κατά τη συλλογή των δεδομένων, όσο και κατά τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων και τη διατύπωση των αποτελεσμάτων. Η συμπλήρωση ήταν ανώνυμη και τηρήθηκαν οι κανόνες ηθικής και δεοντολογίας, που προβλέπονται για τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων.

Στατιστική Ανάλυση

Για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS Statistics 17.0. Το επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας είχε τεθεί στο $p < 0,05$. Οι ποσοτικές μεταβλητές περιγράφηκαν από τη μέση τιμή και την τυπική απόκλιση. Για τις συγκρίσεις των μέσων τιμών όταν οι μεταβλητές ακολουθούσαν κανονική κατανομή χρησιμοποιήθηκε η στατιστική δοκιμασία independent t-test, ενώ στις περιπτώσεις όπου οι μεταβλητές δεν ακολουθούσαν κανονική κατανομή χρησιμοποιήθηκε η στατιστική δοκιμασία Mann-Whitney U test. Οι ποιοτικές μεταβλητές περιγράφηκαν από την απόλυτη και την τυπική συχνότητα. Για τη σύγκριση μεταξύ ποιοτικών μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε η στατιστική δοκιμασία Chi-Square (χ^2). Για τη συσχέτιση ποσοτικών μεταβλητών με διατεταγμένες έγινε χρήση του συντελεστή συσχέτισης Spearman.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Από τους 510 ερωτηθέντες που αποτέλεσαν το δείγμα της έρευνας το 70,2% ήταν γυναίκες και το 29,8% ήταν άνδρες και η μέση ηλικία του δείγματος ήταν 26,7 έτη. Μόνιμο ερωτικό σύντροφο είχε το 66,7% των ατόμων, ενώ το 33,3% δεν είχε μόνιμη σχέση. Ο μέσος όρος της ηλικίας πρώτης επαφής για τους άνδρες ήταν τα 16,89 έτη και για τις γυναίκες ήταν τα 18,34 έτη ($p = 0,079$). Από τη σύγκριση μεταξύ των δύο φύλων για το μέσο όρο των ερωτικών συντρόφων βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά, με μέσο όρο ερωτικών συντρόφων για τους άνδρες τους 11,26 και για τις γυναίκες τους 5,8 ($p < 0,001$). Το 39,9% των ανδρών και το 19,5% των γυναικών ανέφεραν εξωσυζυγικές/παράλληλες σχέσεις ($p < 0,001$). Ο παράγοντας φύλο φάνηκε να επηρεάζει το αίσθημα θλίψης μετά τη σεξουαλική πράξη ($p = 0,038$), με το 11,2% των ανδρών και το 16,8% των γυναικών να δηλώνουν πως νιώθουν λίγο θλίψη μετά τη σεξουαλική πράξη.

Παρακολούθηση πορνογραφικού υλικού

Οι γυναίκες κατά μέσο όρο παρακολουθούσαν πορνογραφικό υλικό 0,49 φορές την εβδομάδα και οι άνδρες 3,49 φορές την εβδομάδα. Δεν βρέθηκε να υπάρχει κάποια συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας και της παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού ($r = -0,031$, $p = 0,531$). Στο γράφημα 1 φαίνεται πώς χαρακτηρίζουν οι άνδρες και οι γυναίκες το πορνογραφικό υλικό. Συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των ανδρών το χαρακτήρισαν διεγερτικό (72,7%), και το 39,9% των γυναικών διεγερτικό και αδιάφορο αντίστοιχα ($p < 0,001$). Όσοι ανέφεραν ότι έχουν μόνιμο ερωτικό σύντροφο έβλεπαν πορνογραφικό υλικό κατά μέσο όρο 1,4 φορές την εβδομάδα, ενώ εκείνοι που δεν έχουν μόνιμο ερωτικό σύντροφο 2,36 φορές ($p < 0,001$). Οι έγγαμοι παρακολουθούσαν πορνογραφικό υλικό 2,02 φορές την εβδομάδα ενώ οι άγαμοι 1,67 φορές ($p = 0,059$) και βρέθηκε ότι υπήρχε μία χαμηλή θετική σχέση μεταξύ του αριθμού των ερωτικών συντρόφων και της συχνότητας παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού ($r = 0,126$, $p = 0,012$). Το μορφωτικό επίπεδο φάνηκε να μην επηρεάζει τις φορές παρα-

κολούθησης πορνογραφικού υλικού ($p=0,448$), καθώς και το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα φάνηκε να μην έχει καμία σχέση με τις φορές εβδομαδιαίας παρακολούθησης ($r_{ho}=0,027$, $p=0,59$). Όσοι είχαν εξωσυζυγικές/παράλληλες σχέσεις παρακολουθούσαν πορνογραφικό υλικό 3,08 φορές κατά μέσο όρο μέσα σε μία εβδομάδα, ενώ όσοι δεν είχαν εξωσυζυγικές/παράλληλες σχέσεις 1,2 φορές την εβδομάδα ($p<0,001$). Επιπλέον, βρέθηκε ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού και της ηλικίας πρώτης επαφής ($r_{ho}=-0,096$, $p=0,06$). Από τη σύγκριση μεταξύ καπνιστών και μη καπνιστών βρέθηκε ότι δεν υπήρχε σημαντική διαφορά στις φορές παρακολούθησης ανάμεσα σε κάποιον που καπνίζει και σε αυτόν που δεν καπνίζει ($p=0,755$), υπήρχε όμως σημαντική διαφορά στον αριθμό παρακολούθησης ανάμεσα σε αυτούς που έχουν κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών ($n=133$) σε σχέση με αυτούς που δεν έχουν κάνει ($n=377$) ($p<0,001$). Επίσης, φάνηκε ότι υπάρχει ασθενής θετική συσχέτιση ($r_{ho}=0,278$, $p<0,001$) μεταξύ των φορών της εβδομαδιαίας παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού και της αντίληψης ότι η παρακολούθηση προκαλεί τα εμπόδια που συναντούν τα άτομα για να έχουν μακροχρόνιους δεσμούς και να επιτύχουν τους στόχους τους (διατακτική μεταβλητή). Δε βρέθηκε καμία σχέση μεταξύ της παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού και των προβλημάτων στην ολοκλήρωση της σεξουαλικής πράξης ($r_{ho}=0,008$, $p=0,879$).

Το 60,1% των ανδρών απάντησε πως παρακολουθεί πορνογραφικό υλικό για διέγερση και αυνανισμό, σε αντίθεση με τις γυναίκες που μόνο το 24,1% απάντησε το συγκεκριμένο λόγο ($p<0,001$).

Η πλειοψηφία των γυναικών (46,8%) απάντησε πως η περιέργεια είναι ο λόγος που παρακολουθούν πορνογραφικό υλικό (γράφημα 2). Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών και των γυναικών, 83,1% και 61,0% αντίστοιχα, παρακολουθούν πορνογραφικό υλικό μόνοι. Με σύντροφο, το 14,9% των ανδρών και το 25,8% των γυναικών και με φίλους το 11,5% των ανδρών και το 19,9% των γυναικών ($p<0,001$). Το 6,0% των γυναικών και το 2,0% των ανδρών προτιμούν αρκετά τον αυνανισμό αντί της σεξουαλικής επαφής με σύντροφο και το 8,1% των γυναικών και το 16,4% των ανδρών προτιμούν λίγο περισσότερο τον αυνανισμό ($p<0,001$).

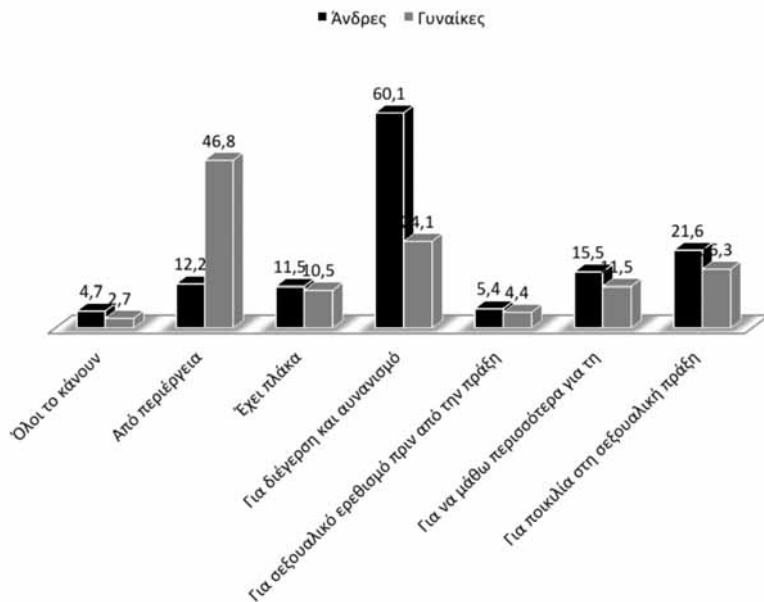
Γράφημα 1

Χαρακτηρισμός πορνογραφικού υλικού

Γράφημα 2

Λόγοι παρακολούθησης

Πηγές πληροφόρησης

Όσον αφορά τους άνδρες, το μεγαλύτερο ποσοστό (53,3%) βρέθηκε ότι πληροφορείται για τη σεξουαλικότητά του από το φιλικό περιβάλλον, όπως επίσης και από το διαδίκτυο (47,3%). Την ίδια στιγμή στις γυναίκες τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 62% και 27,9% ($p<0,001$) (πίνακας 1). Το 59,7% των ατόμων με ηλικία πρώτης επαφής ανάμεσα στα 10 με 16 είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης το φιλικό περιβάλλον, το 34,7% το διαδίκτυο, το 26,6% το οικογενειακό περιβάλλον, το 25,0% τον σύντροφο και το 16,1% την τηλεόραση. Το 60,2% των ατόμων με ηλικία πρώτης επαφής ανάμεσα στα 17-21

Πίνακας 1. Πηγές σεξουαλικής πληροφόρησης αναφορικά με το φύλο

%	Οικογενειακό περιβάλλον	Φιλικό περιβάλλον	Σύντροφος	Διαδίκτυο	Τηλεόραση	p
Άνδρες	22,7	53,3	21,3	47,3	18	<0,001
Γυναίκες	25,9	62	33	27,9	13,8	

Πίνακας 2. Ηλικία πρώτης σεξουαλικής επαφής αναφορικά με την πηγή σεξουαλικής πληροφόρησης

%	Οικογενειακό περιβάλλον	Φιλικό περιβάλλον	Σύντροφος	Διαδίκτυο	Τηλεόραση	p
10-16	26,6	59,7	25	34,7	16,1	<0,001
17-21	25,7	60,2	32,4	33,6	14,4	
22-28	16,7	63,3	23,3	10	6,7	

Πίνακας 3. Αριθμός ερωτικών συντρόφων αναφορικά με την πηγή σεξουαλικής πληροφόρησης

%	Οικογενειακό περιβάλλον	Φιλικό περιβάλλον	Σύντροφος	Διαδίκτυο	Τηλεόραση	p
0-9	24,9	59,7	30,1	34	14,5	<0,001
10-19	24,3	58,1	28,4	32,4	13,5	
20-29	20	72	28	28	24	
30-39	35,7	35,7	28,6	35,7	21,4	

είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης τους φίλους, έπειτα το 33,6% το διαδίκτυο, το 32,4% έπαιρνε πληροφορίες από το σύντροφο, το 25,7% από το οικογενειακό περιβάλλον και το 14,4% από την τηλεόραση. Όσοι δήλωσαν ως ηλικία πρώτης επαφής τα 22-28 χρόνια είχαν κυρίως ως πηγή πληροφόρησης το φιλικό περιβάλλον (63,3%), έπειτα το σύντροφο (23,3%), το οικογενειακό περιβάλλον (16,7%), το διαδίκτυο (10,0%) και την τηλεόραση (6,7%) ($p=0,885$) (πίνακας 2)

Τα άτομα που είχαν τους περισσότερους ερωτικούς συντρόφους (30-39) είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης τους φίλους (35,7%) και το διαδίκτυο (35,7%) αντίστοιχα. Εκείνοι που είχαν ως τότε 20-29 ερωτικούς συντρόφους είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης το σύντροφο (28%) και το διαδίκτυο (28%) αντίστοιχα. Τέλος όσοι είχαν μέχρι τώρα 0-9 και 10-19 ερωτικούς συντρόφους είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης το φιλικό περιβάλλον, σε ποσοστά 59,7% και 58,1% αντίστοιχα ($p<0,001$) (πίνακας 3).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα έρευνα οι άνδρες έβλεπαν σε μεγαλύτερη συχνότητα πορνογραφικό υλικό από τις γυναίκες και δήλωσαν πως προτιμούν λίγο περισσότερο τον αυνανισμό από τη σεξουαλική πράξη (16,4%) συγκριτικά με τις γυναίκες (8,1%). Παρόμοια αποτελέσματα έχουν βρεθεί σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν για την πορνογραφία. Ενδεικτικά, σε σχετικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στην Ταιβάν (Lo & Wei 2005), σε κολλέγιο στην Κροατία (Perse 2001), καθώς και σε εφήβους στο Χονγκ Κονγκ (Shek &

Ma 2012), βρέθηκε ότι οι άνδρες παρακολουθούν περισσότερο πορνογραφικό υλικό από τις γυναίκες.

Δε βρέθηκε να υπάρχει σημαντική διαφορά στις φορές παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού μεταξύ των ατόμων που έχουν διαφορετικό μορφωτικό επίπεδο ($p=0,448$), καθώς και μεταξύ του οικογενειακού εισοδήματος ($p=0,59$). Παρόλα αυτά σε μετανάλυση που πραγματοποιήθηκε το 2009, βρέθηκε ότι όσοι έχουν χαμηλότερο εισόδημα και χαμηλότερου εκπαιδευτικού επιπέδου γονείς βλέπουν περισσότερο πορνογραφικό υλικό (Brown & L'Engle 2009).

Εκείνοι που δεν έχουν μόνιμο ερωτικό σύντροφο βλέπουν περισσότερο πορνογραφικό υλικό (2,36 φορές την εβδομάδα) από εκείνους που έχουν μία μόνιμη σχέση (1,4 φορές την εβδομάδα). Παρόλα αυτά οι έγγαμοι βλέπουν ελάχιστα περισσότερο πορνογραφικό από τους άγαμους. Επίσης όσοι δήλωσαν πως έχουν εξωσυζυγικές/παράλληλες σχέσεις παρακολουθούσαν σχεδόν διπλάσιες φορές πορνογραφικό υλικό μέσα σε μία εβδομάδα (3,08 φορές), από αυτούς που δεν είχαν (1,2 φορές). Το ίδιο έχει βρεθεί και σε έρευνες που έχουν διεξαχθεί στις ΗΠΑ, δηλαδή όσοι βλέπουν περισσότερο πορνογραφικό υλικό, είχαν ή έχουν εξωγαμιαίες ή παράλληλες σχέσεις (Wright 2013).

Υπάρχει μία ελάχιστη θετική σχέση μεταξύ του αριθμού των ερωτικών συντρόφων και των φορές που βλέπει κάποιος πορνογραφικό υλικό ($r=0,126$, $p=0,012$), κάτι που βλέπουμε και σε έρευνες που έχουν γίνει στην Αμερική (Poulsen et al 2012, Wright 2013). Συγκεκριμένα σε έρευνα που έγινε σε 1079 Αμερικανούς άνδρες άνω των

18 ετών βρέθηκε ότι όσο περισσότερο βλέπει κάποιος πορνογραφικό υλικό, τόσο περισσότερους ερωτικούς συντρόφους έχει στη ζωή του (Wright & Randall 2012). Όλα αυτά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα άτομα που παρακολουθούν περισσότερο πορνογραφικό υλικό διακατέχονται από μία σεξουαλική αναζήτηση που εκφράζεται είτε με την αναζήτηση πολλών ερωτικών συντρόφων, είτε με τις παράλληλες/εξωσυζυγικές.

Το κάπνισμα δεν φάνηκε να είναι παράγοντας που να επηρεάζει την παρακολούθηση πορνογραφικού υλικού. Σε αντίθεση με τη χρήση ναρκωτικών ουσιών που φαίνεται να αυξάνει τις φορές παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού. Σε έρευνα σε 18χρονους άνδρες στη Σουηδία βρέθηκε πως το αλκοόλ σχετίζεται με τη χρήση της πορνογραφίας (Svedin et al 2011), αλλά και σε έρευνα σε φοιτητές στην Αμερική βρέθηκε πως το αλκοόλ και η χρήση ουσιών αυξάνουν την πιθανότητα να παρακολουθεί κάποιος περισσότερο πορνογραφικό υλικό (Barry et al 2008).

Δε βρέθηκε καμία συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού και των προβλημάτων στην ολοκλήρωση της σεξουαλικής πράξης ($r_{ho}=0,008$). Μεγαλύτερο ήταν και το ποσοστό των γυναικών που δήλωσαν ότι νιώθουν “λίγο” το αίσθημα της θλίψης μετά τη σεξουαλική πράξη (16,8%) έναντι του 11,2% των ανδρών. Σε μετανάλυση του 2011 αναφέρεται πως οι γυναίκες νιώθουν πιο συχνά το αίσθημα της θλίψης ή έχουν προβλήματα στη σεξουαλική πράξη λόγω των σεξουαλικών προτύπων που παρουσιάζονται σχετικά με τη σεξουαλικότητα της γυναίκας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Γυναίκες λοιπόν με χαμηλή εκτίμηση του σώματος τους έχουν χαμηλότερα επίπεδα σεξουαλικής επιθυμίας, λιγότερη σεξουαλική ικανοποίηση και λιγότερη συχνότητα σεξουαλικών επαφών σε σύγκριση με τις γυναίκες με υψηλή εκτίμηση σώματος (Petersen & Hyde 2011). Παρόλα αυτά, σε έρευνα στη Δυτική Αμερική βρέθηκε πως τα άτομα που βλέπουν περισσότερο πορνογραφία είναι κι εκείνα που αναφέρουν πιο συχνά το αίσθημα της κατάθλιψης (Poulsen et al 2012). Επιπλέον, στη Βόρεια Αμερική σε δείγμα 782 φοιτητών βρέθηκε ότι η περισσότερη πορνογραφία σχετίζεται με λιγότερη σεξουαλική ικανοποίηση από τη σχέση (Morgan 2011). Η ηλικία της πρώτης ερωτικής επαφής για τους άνδρες είναι μικρότερη κατά δύο περίπου χρόνια από την ηλικία πρώτης επαφής των γυναικών. Επίσης διαφορά υπάρχει και στον αριθμό των ερωτικών συντρόφων όπου οι άνδρες κατά μέσο όρο έχουν 6 περίπου παραπάνω συντρόφους από τις γυναίκες. Επίσης, περισσότεροι άνδρες (39,9%) παρά γυναίκες (19,5%) δήλωσαν πως έχουν εξωσυζυγικές/παράλληλες σχέσεις. Σε μετανάλυση που πραγματοποιήθηκε το 2011, βρέθηκε πως οι άνδρες έχουν λίγο μεγαλύτερο αριθμό σεξουαλικών συντρόφων από τις γυναίκες και ότι η ηλικία πρώτης επαφής είναι μικρότερη για τους άνδρες, αλλά παρατηρήθηκε ότι αυτό αλλάζει με τον καιρό σε σημείο που έχει γίνει περίπου ίδια και στα δύο φύλα (15 ετών). Όσο αφορά το εξωσυζυγικό σεξ και σε αυτό επικρατούσαν οι άνδρες για αρκετά χρόνια αυτό

όμως φαίνεται να μην ισχύει πλέον (Petersen & Hyde 2011).

Οι λόγοι παρακολούθησης πορνογραφικού υλικού ανάλογα με το φύλο παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον. Οι περισσότεροι άνδρες δήλωσαν πως το κάνουν για διέγερση και αυνανισμό, ενώ οι περισσότερες γυναίκες από περιέργεια. Σε Σουηδική έρευνα το 2006 φαίνεται ότι οι άνδρες παρακολουθούν κυρίως πορνογραφικό υλικό με σκοπό να διεγερθούν και να αυνανιστούν, ενώ οι γυναίκες κυρίως από περιέργεια (Wallmyr & Welin 2006). Οι γυναίκες γενικά δεν αναφέρουν τον αυνανισμό τόσο συχνά όσο οι άνδρες (Petersen & Hyde 2011). Σε άλλη ποιοτική έρευνα το 2010 βρέθηκε ότι το πορνογραφικό υλικό ήταν μία μορφή κοινωνικής συναναστροφής, πηγή πληροφοριών για τη σεξουαλικότητα αλλά και μέσο διέγερσης (Lofgren-Martenson & Mansson 2010).

Άνδρες και γυναίκες στην πλειοψηφία τους (83,1% και 61% αντίστοιχα) παρακολουθούν μόνοι πορνογραφικό υλικό, ενώ οι γυναίκες περισσότερο από τους άνδρες παρακολουθούν με το σύντροφο ή με φίλους. Και σε έρευνα της Δανίας ο μεγαλύτερος αριθμός των γυναικών έβλεπαν πορνογραφικό υλικό με τον σύντροφο τους, ενώ οι άνδρες μόνοι ή με τους φίλους τους (Hald, 2006).

Αξιοπρόσεκτο είναι και το πώς χαρακτηρίζουν τα δύο φύλα το πορνογραφικό υλικό, με τη συντριπτική πλειοψηφία των ανδρών να το χαρακτηρίζουν ως διεγερτικό (72,7%), ενώ οι γυναίκες σε ίσα ποσοστά (39,9%) να το χαρακτηρίζουν διεγερτικό καθώς και αδιάφορο. Ενδιαφέρον εύρημα είναι ότι οι γυναίκες χαρακτηρίζουν την πορνογραφία ως ταπεινωτική και απδιαστική σε ποσοστά 10,6% και 8% αντίστοιχα, σε αντίθεση με τους άνδρες που σε ποσοστό 2,1% το χαρακτήρισαν ταπεινωτικό και κανένας απδιαστικό. Η πορνογραφία εξ' αρχής είναι ένα υλικό που απευθύνεται σε άνδρες και η ανδρική κυριαρχία είναι κάτι εμφανές στο υλικό αυτό (Harris, 1994), επομένως ήταν αναμενόμενο κανένας άνδρας να μη χαρακτηρίσει την πορνογραφία ταπεινωτική σε αντίθεση με αρκετές γυναίκες που έδωσαν αυτή την απάντηση.

Οι πηγές πληροφόρησης σχετικά με τη σεξουαλικότητα ήταν ένα από τα πεδία μελέτης. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα στο εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα δεν υπάρχει καμία συστηματική προσπάθεια εισαγωγής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Υπάρχει μόνο μία αποσπασματική κάλυψη του θέματος μέσω άλλων μαθημάτων (βιολογία, ψυχολογία, θεολογία κ), όπου κυρίως επικεντρώνονται στη λειτουργία του αναπαραγωγικού συστήματος και της ηθικής των διαπροσωπικών σχέσεων (Matziou et al 2009). Στην παρούσα έρευνα το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών και των γυναικών πληροφορούνται για θέματα σεξουαλικότητας από το φιλικό περιβάλλον, ενώ έπειτα έρχεται το διαδίκτυο, το οικογενειακό περιβάλλον και ο σύντροφος, ιδιαίτερα στις γυναίκες. Η τηλεόραση είχε το χαμηλότερο ποσοστό. Σε έρευνα που σύγκρινε τη σεξουαλική εκπαίδευση σε Ελλάδα και Σκοτία το 1999, βρέθηκε ότι οι Έλληνες δηλώνουν τους φίλους ως την πιο κοινή πηγή πληροφόρησης (Kakavoulis & Forrest 1999).

Όταν το οικογενειακό περιβάλλον είναι η κύρια πηγή πληροφόρησης, η ηλικία πρώτης επαφής στο 26,6% των ερωτηθέντων ήταν στα 10-16 έτη, και στο 25,7% αυτών στα 17-21 έτη. Όταν η κύρια πηγή πληροφόρησης είναι το φιλικό περιβάλλον ή ο σύντροφος, η ηλικία πρώτης επαφής ήταν ανάμεσα στα 17-21. Όταν το διαδίκτυο είναι αυτό που πληροφορεί κυρίως το άτομο, τότε το άτομο ξεκινάει πιο νωρίς τη σεξουαλική του, περίπου στα 10-16 έτη. Εκείνοι με τους περισσότερους ερωτικούς συντρόφους είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης, το φιλικό περιβάλλον και το διαδίκτυο, ενώ εκείνοι με τους λιγότερους ερωτικούς συντρόφους, κυρίως το φιλικό περιβάλλον. Στη Μινεσότα το 2004 σε έρευνα που έγινε σε σεξουαλικά ενεργούς νέους βρέθηκε ότι όσοι είχαν ως κύρια πηγή πληροφόρησης τους γονείς και τους φίλους είχαν λιγότερους ερωτικούς συντρόφους, ενώ περισσότερο μάθαιναν σχετικά θέματα από τους συνομηλικούς τους (Turner et al 2011).

Περιορισμοί της μελέτης

Στους περιορισμούς της μελέτης περιλαμβάνεται το μικρό δείγμα καθώς τα 500 άτομα δεν είναι αντιπροσωπευτικά όλου του ενήλικου πληθυσμού, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να γενικευτούν τα αποτελέσματα. Επιπλέον, το ερωτηματολόγιο ήταν ηλεκτρονικό και αποκλείονταν αυτομάτως τα άτομα που δεν είχαν πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Τέλος, δεν ανιχνεύτηκε με κάποιο τρόπο η συναισθηματική κατάσταση των ατόμων πριν τη σεξουαλική επαφή, έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμη με τα επίπεδα του αισθήματος θλίψης που δήλωσαν μετά τη σεξουαλική επαφή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Αξιολογώντας τα πιο σημαντικά ευρήματα της παρούσας έρευνας συμπεραίνεται ότι οι άνδρες βλέπουν σε μεγαλύτερη συχνότητα πορνογραφικό υλικό από τις γυναίκες, κι όσοι βλέπουν πιο συχνά πορνογραφικό υλικό διακατέχονται από μία έντονη σεξουαλική αναζήτηση η οποία εκφράζεται μέσα από τις εξωσυζυγικές ή τις παράλληλες σχέσεις και από τους περισσότερους ερωτικούς συντρόφους. Οι περισσότεροι άνδρες βλέπουν πορνογραφικό υλικό για διέγερση και αυνανισμό, ενώ οι γυναίκες το κάνουν κι από περιέργεια. Η κύρια πηγή σεξουαλικής πληροφόρησης ανδρών και γυναικών είναι το φιλικό περιβάλλον, ενώ όταν η κύρια πηγή πληροφόρησης είναι το διαδίκτυο είναι πιο πρόωρη η έναρξη της σεξουαλικής ζωής.

Στην Ελλάδα δεν έχουν διεξαχθεί έρευνες όσον αφορά στη χρήση της πορνογραφίας. Θα ήταν πολύ χρήσιμο, λοιπόν, να διεξαχθούν στο μέλλον περισσότερες μελέτες στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Ορισμένες ενδιαφέρουσες προτάσεις θα αποτελούσαν η διερεύνηση της χρήσης πορνογραφικού υλικού από εφήβους, η διερεύνηση της ανάγκης των νέων να έχουν μία έγκυρη πηγή πληροφόρησης για τη σεξουαλικότητα από τη στιγμή που στην Ελλάδα δεν υπάρχουν προγράμματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία και τέλος να διερευνηθεί το φαινόμενο του εθισμού στην πορνογραφία καθώς όταν συμβαίνει, τα άτο-

μα χρήζουν εξειδικευμένης ψυχολογικής υποστήριξης από επαγγελματίες υγείας.

Συμβολή των συγγραφέων

ΔΠ: συμμετείχε στη σύλληψη, στο σχεδιασμό της μελέτης, στη συλλογή των δεδομένων, ανέλυσε τα δεδομένα και συνέβαλε στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων και στη συγγραφή του κειμένου. ΚΓ: συμμετείχε στη σύλληψη και το σχεδιασμό της μελέτης και είχε την ευρύτερη εποπτεία της έρευνας. Όλοι οι συγγραφείς αξιολόγησαν κριτικά και ενέκριναν την υποβολή του τελικού κειμένου.

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε πολύ την Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας (Ε.Π.Α.Ψ.Υ) που βοήθησε στην πραγματοποίηση της έρευνας, με την ανάρτηση του ερωτηματολογίου στην ηλεκτρονική σελίδα της εταιρείας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Attwood F. (2005). What do people do with porn? Qualitative research into the consumption, use, and experience of pornography and other sexually explicit material. *Sexuality & Culture* 9:65-86.
- Barry M.C., Stephanie D. Madsen S.D., Jason S. Carroll J.S., Padilla-Walker M.L. Nelson. J. & Olson C.D. (2008). Generation XXX : Pornography Acceptance and Use Among Emerging Adults. *Journal of Adolescent Research* 23: 6.
- Braun-Courville D.K. & Rojas M. (2009). Exposure to sexually explicit Web sites and adolescent sexual attitudes and behaviors. *Journal of Adolescent Health*, 45: 156-162.
- Brown J.D. & L'Engle K.L. (2009). Rated : Sexual Attitudes and Behaviors Associated With U.S. Early Adolescents' Exposure to Sexually Explicit Media. *Communication Research* 36: 129.
- Carnes P., Delmonico D.L. & Griffin E. (2001). *In the shadows of the Net*. Center City, MN: Hazelden.
- Ciclitira K. (2002). Researching pornography and sexual bodies. *Psychologist*, 15:191-194.
- Edelman B. (2009). Red light states: Who buys online adult entertainment? *Journal of Economic Perspectives* 23: 209-220.
- Family Safe Media (2008). Pornography statistics. Available at: http://familysafemedia.com/pornography_statistics.html#anchor8 [accessed 3 March 2009]
- Furstenberg FF, Moore K.A. & Peterson J.L. (1985). Sex education and sexual experience among adolescents. *American Journal of Public Health* 75:1331-1332.
- Griffiths M. (2000). Excessive Internet use: implications for sexual behavior. *Cyberpsychology & Behavior* 3:537-552.
- Harris R. J. (1994). The impact of sexually explicitly media. In J. Bryant & D. Zillmann (Eds.), *Media effects: Advances in theory and research*, 163-211. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Hald G. M. (2006). Gender Differences in Pornography Consumption among Young Heterosexual Danish Adults. *Arch Sex Behav* 35:577-585.
- Internet World Stats (2009). Usage and population statistics. Available at: <http://www.internetworldstats.com/stats.htm> [accessed 3 July 2009]
- Kakavoulis A. & Forrest J. (1999). Attitudes and values in sexual behavior and sex education: a cross-cultural study among university students in Greece and Scotland. *International Review of Education* 45:137-

- 151.
- Kanuga M. & Rosenfeld W. D. (2004). Adolescent sexuality and the internet: the good, the bad, and the URL. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology* 17:117-124.
- Lo V. H. & Wei R. (2005). Exposure to Internet Pornography and Taiwanese Adolescents' Sexual Attitudes and Behavior. *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 49:221-237.
- Lofgren-Martenson L. & Mansson S.A. (2010). Lust, Love, and Life: A Qualitative Study of Swedish Adolescents' Perceptions and Experiences with Pornography. *Journal of Sex Research* 47:568-579.
- Macmillan Publishers Limited (2009-2015). Macmillan Dictionary and Thesaurus: Free English Dictionary Available at: <http://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/consenting-adult> [accessed at 1 February 2015]
- Malamuth N. M. (1996). Sexually explicit media, gender differences, and evolutionary theory. *Journal of Communication* 46:8-31.
- Matziou V., Perdikaris P., Petsios K., Gymnopoulos E., Galanis P. & Brokalaki H. (2009). Greek students' knowledge and sources of information regarding sex education. *International nursing review* 56:354-360.
- Morgan E. M. (2011). Associations Between Young Adults' Use of Sexually Explicit Materials and Their Sexual Preferences, Behaviors, and Satisfaction. *Journal of Sex Research* 48:520-530.
- Perse E. (2001). *Media effects and society*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Petersen J.L. & Shibley Hyde J. (2011). Gender Differences in Sexual Attitudes and Behaviors: A Review of Meta-Analytic Results and Large Datasets. *Journal of Sex Research* 48:149-165.
- Poulsen F.O., Busby D.M. & Galovan A.M. (2012). Pornography Use: Who Uses It and How It Is Associated with Couple Outcomes. *Journal of Sex Research* 50:72-83.
- Secor-Turner M., Sieving R.E., Eisenberg M. E. & Skay C (2011): Associations between sexually experienced adolescents' sources of information about sex and sexual risk outcomes. *Sex Education: Sexuality, Society and Learning* 11:489-500.
- Shek D. & Ma C. (2011). Consumption of Pornographic Materials among Hong Kong Early Adolescents: A Replication. *The Scientific World Journal* 2012:1-8.
- Svedin C.G., Ikerman I. & Priebe G. (2011). Frequent users of pornography. A population based epidemiological study of Swedish male adolescents. *Journal of Adolescence* 34: 779-788.
- Wallmyr G. & Welin C. (2006). Young People, Pornography, And Sexuality: Sources And Attitudes. *The Journal of School Nursing* 22: 290.
- Wolak J., Mitchell K. & Finkelhor D. (2007). Unwanted and wanted exposure to online pornography in a national sample of youth Internet users. *Pediatrics*. 119, 247-257.
- Wright P.J. & Randall A.K. (2012). Internet pornography exposure and risky sexual behavior among adult males in the United States. *Computers in Human Behavior* 28:1410-1416.
- Wright P.J. (2013): U.S. Males and Pornography, 1973-2010: Consumption, Predictors, Correlates. *Journal of Sex Research*. 50:60-71.

The use of pornography: sources, attitudes and sexuality

Panayiota Deredini¹, Georgios Kallergis²

1. Nurse, Msc, Association for Regional Development and Mental Health (EPAPSY),
2. Assistant Professor, Faculty of Nursing, National and Kapodistrian University of Athens, Greece.

ABSTRACT

Background: Pornography is now widespread and its use can have adverse consequences on everyday life, including daily routine, mental and physical health not only for individuals, but also those around them. In addition, sources of information about sexuality is an area that affects the sexual life of an individual.

Aim: The aim of the present study was to investigate the use of pornographic material by adults, to evaluate the sexual behavior with respect to that and to find the main sources of sexual information. **Methodology:** The study involved 510 adults, age from 18 to 67. Data was collected after the completion of a specially designed anonymous electronic questionnaire, included 46 multiple-choice questions, exploring sexuality, use of pornography and sources of adult information. The promotion came through social media and the website of the Association for Regional Development and Mental Health. The statistical program SPSS Statistics 17.0 was used for the analysis of the data and the significance level was set at $p < 0.05$.

Results: Of the 510 participants of the sample of the research, 70.2% was women and 29.8% men, of mean age 26.7. Men watch an average of 3.49 times pornographic material per week, while women watched 0.49 times per week. Those who watched pornographic material more frequently had more sexual partners. A percentage of 60.1 % of men said that they watched pornography for masturbation and stimulation, while the majority of women (46.8 %) said that curiosity was the main reason. The 72.7% of men rated pornographic material as stimulating while 39.9% of women characterized it as indifferent and stimulant. The majority of men (53.3 %) and women (62%) have been informed about sexuality by their friendly environment, but when the main source of information was internet, the age of onset of sexual contact was 10 to 16 years.

Conclusions: Men watch more frequently pornography than women. Individuals watching several times pornographic material have a strong libido expressed in various ways. The sources of information about sexuality of people were mostly the friendly environment, but when the internet was the source of sexual information, these individuals had begun their sexual life earlier.

Key words: Pornography, pornographic material, sexual explicit material, sources of information, sexuality